

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου, είναι η συμπλήρωση και ο εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου που ισχύει για τα ζώα. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται, με τη θέσπιση ενός σύγχρονου, συνεκτικού, προστατευτικού και φιλικού προς τα ζώα ρυθμιστικού πλαισίου που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες προστασίας, ευζωίας και καλής μεταχείρισης των δεσποζόμενων και αδέσποτων ζώων συντροφιάς. Ταυτόχρονα επιδιώκεται και η προστασία των ζώων, από την εκμετάλλευση ή την χρησιμοποίησή τους σε παραστάσεις ή εκδηλώσεις για σκοπούς κερδοσκοπικούς με τη λήψη μέτρων που θα την απαγορεύουν και θα προβλέπουν αυστηρές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:

α) Ζώο: είναι κάθε έμβιος οργανισμός που συναισθάνεται και κινείται σε ξηρά, αέρα και θάλασσα ή οποιοδήποτε άλλο υδατικό οικοσύστημα ή υγροβιότοπο.

β) ευζωία: είναι το σύνολο των κανόνων που πρέπει να εφαρμόζει ο άνθρωπος στα ζώα και αφορούν στην προστασία τους και στην καλή μεταχείρισή τους, έτσι ώστε να μην πονούν, υποφέρουν και αγωνιούν, στη παραμονή τους χωρίς να είναι δεμένα με αλυσίδες, σε χώρο στεγνό, καθαρό και προστατευμένο από τις καιρικές συνθήκες, στη φροντίδα για ιατρική περίθαλψη και τη χορήγηση κατάλληλης τροφής και νερού, στην

καθημερινή άσκηση ή τον περίπατό τους και γενικά τη μέριμνα για το σεβασμό των ζώων.

γ) Δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς: είναι κάθε ζώο που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφιλίας ή συντροφιάς και τελεί υπό την άμεση επίβλεψη και φροντίδα του ιδιοκτήτη του ή κατόχου ή συνοδού ή φύλακα. Ως ζώα συντροφιάς θεωρούνται και οι σκύλοι που χρησιμοποιούνται για το κυνήγι (κυνηγόσκυλα), τη φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικοί) τη φύλαξη χώρων και την παροχή βοήθειας και προστασίας ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και οι σκύλοι έρευνας και διάσωσης και οι σκύλοι που χρησιμοποιούνται, από τις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας

δ) Αδέσποτο ζώο συντροφιάς: είναι κάθε ζώο συντροφιάς το οποίο, είτε δεν έχει κατοικία, είτε βρίσκεται έξω από τα όρια της κατοικίας του ιδιοκτήτη του ή του κατόχου ή συνοδού ή φύλακα και δεν τελεί υπό την άμεση επίβλεψη και τον έλεγχό τους. Οι κυνηγετικοί και ποιμενικοί σκύλοι, καθώς και οι σκύλοι έρευνας και διάσωσης, κατά τη διάρκεια του κυνηγιού, της φύλαξης του ποιμνίου, της έρευνας και της διάσωσης, δεν θεωρούνται αδέσποτα ζώα.

ε) Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς: είναι το ζώο συντροφιάς που εκδηλώνει απρόκλητα έντονη επιθετική συμπεριφορά προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και δεν θεραπεύεται.

στ) Μικρό ζώο συντροφιάς: είναι το ζώο, το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα έξι (6) κιλά

ζ) Καταφύγιο αδέσποτων ζώων: είναι η ειδική εγκατάσταση προορισμένη για την περίθαλψη και την προσωρινή παραμονή σημαντικού αριθμού αδέσποτων ή ανεπιθύμητων ζώων συντροφιάς.

η) Ζώα εκτροφής: είναι τα ζώα που εκτρέφονται ή συντηρούνται για την παραγωγή ειδών διατροφής, μαλλιού, δέρματος ή γουναρικών ή για άλλους γεωργικούς σκοπούς εκμετάλλευσης

θ) Ζώα εργασίας: είναι τα ζώα που παραδοσιακά χρησιμοποιούνται για κάθε είδους εργασίες για αγροτικούς ή άλλους σκοπούς, όπως ιδίως μεταφορές.

ι) Ζώα άγρια: είναι τα ζώα που ζουν ελεύθερα σε άγρια κατάσταση και δεν ανήκουν στα ζώα συντροφιάς, εκτροφής και εργασίας

ια) Ζώα υπό εξαφάνιση: είναι όλα τα ζώα που προστατεύονται από τη Διεθνή Σύμβαση Εμπορίας των Απειλούμενων με Εξαφάνιση Ειδών της Άγριας Χλωρίδας και Πανίδας (CITES- Convention on International Trade in Endangered Species of Fauna and Flora, ή Washington Convention 1973)

ιβ) Σοβαρό νόσημα, είναι κάθε νόσημα άμεσου και υψηλού κινδύνου για την υγεία, του ανθρώπου ή του ζώου, του ίδιου ή άλλου είδους.

ιγ) Τσίρκο: είναι η εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιούνται με κερδοσκοπικό σκοπό παραστάσεις μουσικοχορευτικές ή παραστατικές ή άλλου είδους συναφείς εκδηλώσεις για την ψυχαγωγία των ανθρώπων με ή χωρίς τη συμμετοχή ζώων

ιδ) Θίασος με ποικίλο πρόγραμμα (βαριετέ): ομάδα ατόμων η οποία σε μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση πραγματοποιεί σε εναλλασσόμενη ακολουθία με κερδοσκοπικό σκοπό, ψυχαγωγικά προγράμματα, παραστάσεις, διασκεδαστικά μικρά κωμικά θεατρικά δρώμενα, τραγούδια, χορός και με ποικίλο γενικά περιεχόμενο με ή χωρίς τη συμμετοχή ζώων-

ιε) Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, είναι οι αρχές εκείνες που μεριμνούν για την υλοποίηση, την λειτουργία και την εποπτεία του όλου συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους

ιστ) Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας των ζώων και του συστήματος της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών του, είναι οι αρχές εκείνες που σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακών Ενοτήτων και Δήμων, μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής σε συνεργασία με τις αρχές της προηγούμενης περίπτωσης- του συστήματος της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους καθώς και για την επιβολή κυρώσεων

ιζ) Αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του παρόντος νόμου: είναι τα όργανα εκείνα που μεριμνούν για τη βεβαίωση των παραβάσεων που διαπιστώνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και αφορούν στην

εφαρμογή του νόμου αυτού.

ιη) Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, είναι ο κτηνίατρος, που με βάση προβλεπόμενη διαδικασία, με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Δ/ση πληροφορικής του ΥπΑΑΤ, πιστοποιείται, αποκτά ειδικό κωδικό πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής ζώων συντροφιάς, διενεργεί τη σήμανση και καταγράφει τα ζώα συντροφιάς και τους ιδιοκτήτες τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, εκδίδει το βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο του ζώου και ενημερώνει τη βάση με τις απαραίτητες πληροφορίες.

Άρθρο 3

Αρμόδιες Αρχές

1.Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ζώων και την τήρηση των κανόνων ευζωίας τους, είναι η Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενώ ως Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται: α. Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και β. Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, μεριμνούν για την υλοποίηση, την λειτουργία και την εποπτεία του συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους.

2.Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας των ζώων και του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, ορίζονται οι Υποτομείς Κτηνοτροφίας της Περιφέρειας, οι Δ/σεις Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και τα Τμήματα Κτηνιατρικής της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Δήμων.

3. Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, ορίζεται ο κτηνίατρος που πιστοποιείται με τη νόμιμη διαδικασία.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

A. Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών (ΚΑΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) την εισήγηση για την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται στο νόμο αυτόν

β) την έκδοση εγκυκλίων για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς,

γ) σε συνεργασία με την Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων i) τον έλεγχο της λειτουργίας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, ii) τον εμπλουτισμό με τις απαραίτητες πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους και την διαρκή αναβάθμιση της και iii) τη χορήγηση κωδικών πρόσβασης στους κτηνίατρους που πιστοποιούνται με τη νόμιμη διαδικασία.

B. Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α. την παροχή της απαραίτητης μηχανογραφικής υποδομής (κεντρικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, δίκτυο κ.λ.π) για την λειτουργία της κεντρικής ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, καθώς και την προμήθεια των ανιχνευτών που προβλέπονται στο άρθρο 5 παρ.4

β. την εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας, την τεχνική υποστήριξη, τη συντήρηση και την προστασία της παραπάνω μηχανογραφικής υποδομής,

γ. την υποχρέωση τήρησης αντιγράφων ασφαλείας (back up copies), ώστε τα στοιχεία που καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων να είναι διαθέσιμα για έλεγχο για τρία (3) τουλάχιστον χρόνια.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου

του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. τη συνεργασία με τον Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς για τον συντονισμό των ενεργειών τους και την παροχή τεχνικών οδηγιών και κάθε είδους υποστήριξη για την πλήρη και ενιαία εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς,

β. τον έλεγχο και την εποπτεία του Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς

3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι Φορείς Εκτέλεσης του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. τη μέριμνα για τη σήμανση των ζώων συντροφιάς με την χρησιμοποίηση των κατάλληλων μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης και την καταχώριση των στοιχείων σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση και την διαρκή ενημέρωσή της,

β. τη μέριμνα για την ενημέρωση των ιδιοκτητών και κατόχων ζώων συντροφιάς για τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά στην εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης των ζώων συντροφιάς και στις απαιτήσεις του παρόντος νόμου για την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή των ζώων συντροφιάς με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, όπως ανακοινώσεις, ενημερωτικά φυλλάδια, ομιλίες, κ.λ.π.

γ) την έκδοση διαβατηρίου και βιβλιαρίου υγείας του ζώου συντροφιάς καθώς και τη καταγραφή σ' αυτά, ατελώς, της οποιασδήποτε αλλαγής ιδιοκτήτη κατά την ετήσια κτηνιατρική εξέταση του ζώου ή κατά τον εμβολιασμό του.

Άρθρο 5

Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους- Σήμανση, βιβλιάριο υγείας και διαβατήριο

1.Στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπ.Α.Α.Τ δημιουργείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. Στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταχωρίζονται, από τους κτηνίατρους που έχουν πιστοποιηθεί, τα στοιχεία που αφορούν στην αναγνώριση των

δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς—(όπως, φύλλο, χρώμα, ράτσα, απώλεια, παράδοση σε άλλον ιδιοκτήτη, θάνατος,) και τα στοιχεία αναγνώρισης του ιδιοκτήτη τους (όπως, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο και αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου, ή ισοδύναμου εγγράφου, όπως δίπλωμα οδήγησης ή ασφαλιστικό βιβλιário) Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων πραγματοποιείται με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης στη Δ/ση Πληροφορικής του ΥπΑΑΤ και την χορήγηση στον αιτούντα κτηνίατρο κωδικού πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση. Για να εξασφαλίζεται η διαρκής ενημέρωση της Βάσης και η έγκαιρη και σε πραγματικό χρόνο καταχώριση των στοιχείων των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, συνδέεται «on line» με τα κτηνιατρεία και γενικά τους χώρους που πραγματοποιείται η σήμανση των ζώων συντροφιάς. Για να αποφεύγονται λάθη στην καταχώριση των δεδομένων που εισάγονται στη Βάση, αλλά και για να ενημερώνεται ο κτηνίατρος κατά την καταχώριση, για τυχόν παρατυπίες, στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση εισάγονται λογικοί παράμετροι συσχέτισης του αριθμού των ζώων τουλάχιστον ανά ιδιοκτήτη.

2.Οι απαιτήσεις για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των στοιχείων των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, εφαρμόζονται και για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

3. Η σήμανση του ζώου συντροφιάς είναι υποχρεωτική, μη εξαιρουμένων των ποιμενικών σκύλων. Η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, βαρύνει τον ιδιοκτήτη του και των αδέσποτων, τον οικείο Δήμο. Για την πραγματοποίηση της ηλεκτρονικής σήμανσης ή την έκδοση βιβλιαρίου υγείας/ διαβατηρίου, ο ιδιοκτήτης του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται να επιδεικνύει στον κτηνίατρο που έχει πιστοποιηθεί την αστυνομική του ταυτότητα ή το διαβατήριό του ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, προκειμένου να επαληθευτούν τα ατομικά του στοιχεία και να αντιστοιχηθεί ο μοναδικός κωδικός σήμανσης του ζώου συντροφιάς με τα ατομικά στοιχεία του ιδιοκτήτη του. Ο διενεργών τη σήμανση, πιστοποιημένος κτηνίατρος, χορηγεί ατελώς στον ιδιοκτήτη του ζώου, βεβαίωση ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής με βάση το υπόδειγμα του Παραρτήματος 1 με τον αριθμό σήμανσης του ζώου, τα χαρακτηριστικά του (φύλλο, χρώμα, ράτσα) και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο και αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου)

4. Η σήμανση και η αναγνώριση κάθε ζώου συντροφιάς, πραγματοποιείται με την τοποθέτηση στην αριστερή εξωτερική πλευρά του τράχηλου συστήματος ηλεκτρονικής αναγνώρισης (αποκριτής πομποδέκτης-chip), το οποίο είναι μια παθητική συσκευή αναγνώρισης ραδιοσυχνότητας μόνο για ανάγνωση, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 11784 και τεχνολογίας HDX ή FDX-B και μπορεί να αναγνωστεί από συσκευή ανάγνωσης συμβατή με το πρότυπο ISO 11785 και καταχωρίζεται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. Οι διαθέτες του ηλεκτρονικού μέσου σήμανσης, λιανικής ή χονδρικής πώλησης, υποχρεούνται να διαθέτουν στην ελληνική αγορά ηλεκτρονικό μέσο σήμανσης που συμμορφώνεται με τις παραπάνω απαιτήσεις με οδηγίες χρήσης στην ελληνική γλώσσα.

5. Η ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή, η έκδοση βιβλιαρίου υγείας/ διαβατηρίου, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 2 πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους κτηνιάτρους που ασκούν νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα σε κτηνιατρεία ή σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους των Δήμων, των διαδημοτικών κέντρων, καθώς και των φιλοζωικών σωματείων. Σε ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, η σήμανση και καταγραφή των ζώων συντροφιάς και η έκδοση βιβλιαρίου υγείας/διαβατηρίου των ζώων συντροφιάς, μπορεί να γίνει και στις Δ/σεις Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της Χώρας.

6. Οι κτηνίατροι που πραγματοποιούν την ηλεκτρονική σήμανση των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, υποχρεούνται να ελέγχουν την λειτουργικότητα των μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης και να χρησιμοποιούν τα μέσα που πληρούν τις απαιτήσεις της παραγράφου 4. Σε περίπτωση καταγγελίας για την διάθεση ή την χρησιμοποίηση μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4, τα πρόσωπα που διαθέτουν ή χρησιμοποιούν αυτά, υποχρεούνται να παρέχουν πλήρη αποδεικτικά στοιχεία για την συμμόρφωσή τους με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, στις αρμόδιες αρχές ελέγχου και εφαρμογής του συστήματος του άρθρου 3.

7. Ο ιδιοκτήτης κάθε ζώου συντροφιάς, υποχρεούται να ενημερώνει τον κτηνίατρο που έχει πιστοποιηθεί για την μεταβολή των στοιχείων έχουν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων και που αφορούν, είτε τον ίδιο (όπως, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου,) είτε το ζώο συντροφιάς που έχει δηλώσει στο

όνομά του (όπως, θάνατος, απώλεια, παράδοση σε άλλον ιδιοκτήτη), το αργότερο εντός 15 ημερών από την μεταβολή, με σκοπό να επικαιροποιούνται οι πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης. Σε κάθε περίπτωση αλλαγής ιδιοκτήτη, είναι απαραίτητη η επισημείωση στο βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο του ζώου από τον κτηνίατρο, ατελώς, κατά την ετήσια κτηνιατρική εξέταση του ζώου ή κατά τον εμβολιασμό του, προκειμένου να ενημερώνεται και η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση.

8. Η συμπλήρωση των στοιχείων του βιβλιάριου υγείας/διαβατηρίου του ζώου συντροφιάς, πραγματοποιείται χειρόγραφα ή και μέσω της εφαρμογής της διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης. Ο μοναδικός κωδικός της ηλεκτρονικής σήμανσης του ζώου συντροφιάς εγγράφεται στο βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο του ζώου μόνο χειρόγραφα.

9. Για την αναγνώριση των ιδιοκτητών δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς που φέρουν ηλεκτρονική σήμανση, τον έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων (όπως βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο) και γενικά για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δημοτικής Αστυνομίας, οι Υποτομείς Κτηνοτροφίας της Περιφέρειας, οι Δ/σεις Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και τα Τμήματα Κτηνιατρικής της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Δήμων, η Λιμενική Αστυνομία, οι Υπηρεσίες της Πολιτικής Αεροπορίας, η Θηροφυλακή, τα Τελωνεία, οι Σταθμοί Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου(ΣΥΚΕ), εφοδιάζονται με ανιχνευτές, η δαπάνη των οποίων βαρύνει το ΥΠΑΑΤ .

11. Το αργότερο εντός μηνός από την ισχύ του παρόντος νόμου, ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος, υποχρεούται να παραδώσει σε ηλεκτρονική μορφή συμβατή με την Διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση, τα στοιχεία των ιδιοκτητών και των κωδικών σήμανσης των ζώων συντροφιάς τους που έχει καταγράψει από την ημερομηνία ανάθεσης σε αυτόν, της τήρησης ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, με την Υπουργική Απόφαση 280241/1003(Β, 1777) μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου.

12. Η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους αρχίζει να λειτουργεί ένα μήνα μετά την

ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Με απόφαση του ΥπΑΑΤ ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης, οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας πιστοποίησης και χορήγησης κωδικού πρόσβασης στους φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις ιδιοκτητών δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

1. Ο ιδιοκτήτης του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται:

α) μεριμνά για τη σήμανση και την καταγραφή του ζώου του, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη γέννηση του ζώου και πριν εγκαταλείψει το ζώο τον τόπο γέννησής του, ή εντός μηνός από την εύρεση ή αγορά του και υποχρεούται να δηλώνει μέσα σε πέντε μέρες την απώλεια του ζώου του σε κτηνίατρο που έχει πιστοποιηθεί στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους

β) να τηρεί τους κανόνες ευζωίας του ζώου και να μεριμνά για την ετήσια, τουλάχιστον, κτηνιατρική εξέτασή του, η οποία θα αποδεικνύεται από τη σχετική εγγραφή στο βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο του ζώου καθώς και να μεριμνά για την εξασφάλιση άνετου υγιεινού και κατάλληλου καταλύματος προσαρμοσμένου στο φυσικό τρόπο διαβίωσης του ζώου που να του επιτρέπει να βρίσκεται στη φυσική του όρθια στάση χωρίς να εμποδίζονται οι φυσικές τους κινήσεις και η δυνατότητα του για την πραγματοποίηση της απαραίτητης, για την υγεία και την ευζωία του, άσκησης,

γ) να εφοδιάζεται με το διαβατήριο/βιβλιάριο υγείας του ζώου του για κάθε ζώο συντροφιάς εάν πρόκειται να ταξιδέψει με το ζώο του στο εξωτερικό ή πριν εγκαταλείψει τον τόπο προέλευσης, το οποίο πρέπει να είναι σύμφωνο με το Παράρτημα Ι του παρόντος νόμου,

δ) να μην εγκαταλείπει το ζώο του, ενώ σε περίπτωση που επιθυμεί να αποχωριστεί το ζώο συντροφιάς πρέπει να γνωστοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου του τόπου της κατοικίας του την πρόθεσή του αυτή, να το παραδίδει σε αυτόν και να λαμβάνει

από πιστοποιημένο κτηνίατρο αντίγραφο της εγγραφής του ζώου του στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς, όπου θα αναφέρεται ο Δήμος ως προσωρινός κάτοχος του ζώου.

ε) να μεριμνά για τον άμεσο καθαρισμό του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου του,

στ) οι ιδιοκτήτες θηλυκών ζώων συντροφιάς, οφείλουν να μεριμνούν για τη στειρώσή τους, εφόσον δεν επιθυμούν τη διατήρηση των νεογέννητων ζώων ή δεν μπορούν να τα διαθέσουν σε νέους ιδιοκτήτες.

2. Ο ιδιοκτήτης ή/και ο κάτοχος/συνοδός/φύλακας του ζώου συντροφιάς ευθύνεται αλληλέγγυα και σε ολόκληρο για κάθε βλάβη ή ζημιά που προκαλείται από το ζώο σε ανθρώπους ή άλλα ζώα,. Για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς η αντίστοιχη ευθύνη βαρύνει τον οικείο Δήμο.

3. Ειδικά ο ιδιοκτήτης σκύλου: α) μεριμνά για να γίνεται ο περίπατος σκύλων πάντα με συνοδό β) οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην εξέρχεται ελεύθερα ο σκύλος του από το χώρο της ιδιοκτησίας του και εισέρχεται σε χώρους άλλων ιδιοκτησιών ή σε κοινόχρηστους χώρους, γ) ο ιδιοκτήτης του κυνηγετικού σκύλου κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ή την οποιαδήποτε μετακίνησή του μαζί με το σκύλο του για το σκοπό αυτό, έχει την υποχρέωση να φέρει μαζί του ενημερωμένο το βιβλιάριο υγείας/ διαβατήριο του σκύλου του, και δ) οι υποχρεώσεις των σημείων α) και β) της προηγούμενης παραγράφου, δεν ισχύουν για τους ποιμενικούς και κυνηγετικούς σκύλους, καθώς και τους σκύλους έρευνας και διάσωσης, κατά τη διάρκεια της φύλαξης του ποίμνιου, του κυνηγιού, της έρευνας και διάσωσης.

4. Δεν εκδίδεται άδεια κυνηγιού σε κυνηγό του οποίου ο σκύλος που χρησιμοποιείται στο κυνήγι, δεν έχει σημασθεί σύμφωνα με την περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου και δεν έχει εγγραφεί ο αριθμός της σήμανσης στο βιβλιάριο υγείας/διαβατήριο του ζώου συντροφιάς χειρόγραφα.

5. Σε ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές, επιτρέπεται να καθορίζονται περιορισμένοι χώροι εκγύμνασης σκύλων, καθώς και να διεξάγονται αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, με όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται και στις δύο περιπτώσεις με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται

στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, απαγορεύεται η δημοσίευση αγγελιών για ζώα συντροφιάς προς υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση ή πώληση σε έντυπα, φυλλάδια, τοιχοκολλήσεις ή σε ιστοσελίδες, αν δεν αναφέρεται ο αριθμός της ηλεκτρονικής σήμανσής τους.

7. Απαγορεύεται να εισέρχονται στην Ελλάδα, ζώα συντροφιάς, που δεν έχουν ηλεκτρονική σήμανση.

Άρθρο 7

Εκτροφή, αναπαραγωγή και εμπορία ζώων συντροφιάς

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων που για εμπορικούς σκοπούς εκτρέφει, αναπαράγει ή πωλεί ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με άδεια που εκδίδεται από τον αρμόδιο Υποτομέα Κτηνοτροφίας της οικείας Περιφέρειας στην οποία έχει την κατοικία, ή την έδρα του, να υπόκειται στον έλεγχο της αρχής αυτής και να συμμορφώνεται με τους όρους που προβλέπονται στο Π.Δ. 184/1996 (ΦΕΚ 137 Α). Ειδικά για τους σκύλους, η άδεια αυτή απαιτείται όταν εκτρέφονται περισσότεροι από δύο θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής ή σημειώνονται περισσότεροι από δύο τοκετοί ανά έτος, σε θηλυκούς σκύλους εκτροφής. Για τη χορήγηση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς πρέπει να τηρούνται και οι διατάξεις του Ν. 604/ 1977 (ΦΕΚ 163 Α') και του Π.Δ. 463/1978 (ΦΕΚ 96 Α'). Οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.

2. Η άδεια εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας, των ζώων συντροφιάς, χορηγείται, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο χώρος διαμονής των ζώων είναι κατάλληλα κατασκευασμένος με διαστάσεις ανάλογες με τον αριθμό των ζώων που φιλοξενούνται, με την κατάλληλη θερμοκρασία, φωτισμό, αερισμό και καθαριότητα και υπάρχει αυτοτελής χώρος και για την άσκησή τους, β) χορηγείται στα ζώα κατάλληλη και επαρκής ποσότητα τροφής, νερού, στρωμνής και λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τον έλεγχο και την παρεμπόδιση της εξάπλωσης των ασθενειών μεταξύ τους, γ) λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή μεταφορά των ζώων από και προς την εγκατάσταση εκτροφής, καθώς και τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία τους σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλων φυσικών κινδύνων δ) τηρούνται

βιβλιάρια υγείας/διαβατήρια των ζώων συντροφιάς στα οποία καταγράφονται οι εμβολιασμοί, οι κτηνιατρικές εξετάσεις και οι πράξεις στις οποίες υποβάλλονται ε) τηρούνται στις εγκαταστάσεις εκτροφής μητρώα για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής και είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή για έλεγχο από την αρμόδια αρχή στ) ειδικά οι θηλυκοί σκύλοι που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγή, δεν γονιμοποιούνται πριν από το πρώτο και μετά το ένατο έτος της ηλικίας τους και πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και σε κάθε περίπτωση πριν από την παρέλευση εννέα μηνών μετά τον τελευταίο τοκετό.

3. Δεν επιτρέπεται να επιλέγονται για αναπαραγωγή ζώα συντροφιάς που τα ανατομικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους, μπορεί να αποδειχθούν βλαβερά για την υγεία και ευζωία του θηλυκού αναπαραγωγικού ζώου συντροφιάς και των απογόνων του.

4. Δεν επιτρέπεται η πώληση ζώων συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των επτά εβδομάδων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι όροι της έκδοσης άδειας καταστήματος πώλησης ζώων συντροφιάς, οι όροι που πρέπει να πληρούν οι χώροι παραμονής-φιλοξενίας των ζώων, καθώς και ο εξοπλισμός των χώρων αυτών ανά είδος ζώου.

Άρθρο 8

Διοργάνωση εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων με ζώα συντροφιάς

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων που διοργανώνει εκθέσεις ή άλλες δημόσιες εκδηλώσεις με ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με σχετική άδεια, η οποία εκδίδεται από το αρμόδιο Τμήμα Κτηνιατρικής της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής του οικείου Δήμου. |

2. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, τα ζώα συντροφιάς πρέπει να βρίσκονται υπό την άμεση επίβλεψη του ιδιοκτήτη/κατόχου/ συνοδού τους, ο οποίος οφείλει να μην τους προξενεί φόβο, αγωνία ή πόνο. Ζώα συντροφιάς που εκδηλώνουν χωρίς αιτία επιθετική συμπεριφορά προς τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο, φέρουν υποχρεωτικά φίμωτρο ή απομακρύνονται από την εκδήλωση.

3. Τα ζώα συντροφιάς που συμμετέχουν σε εκθέσεις ή άλλες εκδηλώσεις, πρέπει να έχουν σημανθεί και καταγραφεί και οι συνοδοί τους να φέρουν το βιβλιάριο

υγείας/διαβατήριό τους, από το οποίο να προκύπτει ότι είναι εμβολιασμένα και ότι έχουν υποβληθεί σε πρόσφατο αποπαρασιτισμό.

Άρθρο 9

Διατήρηση ζώων συντροφιάς σε κατοικίες

1. Επιτρέπεται η διατήρηση σε κάθε κατοικία έως δύο ζώων συντροφιάς. Στις πολυκατοικίες (αποτελούμενες από δύο διαμερίσματα και άνω) επιτρέπεται η διατήρηση έως δύο ζώων συντροφιάς σε κάθε διαμέρισμα, ακόμα και στην περίπτωση που ο κανονισμός της πολυκατοικίας απαγορεύει τη διατήρηση τέτοιων ζώων, με την προϋπόθεση ότι τα ζώα αυτά διαμένουν στο ίδιο διαμέρισμα με τον ιδιοκτήτη τους ή τον κάτοχό τους. Δεν επιτρέπεται η μόνιμη παραμονή των ζώων στις βεράντες του διαμερίσματος, η δε προσωρινή παραμονή τους σ' αυτές, τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των υγειονομικών διατάξεων και αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας

2. Επιτρέπεται η διατήρηση περισσότερων ζώων συντροφιάς στους ανοικτούς χώρους των μονοκατοικιών, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καλής μεταχείρισης και ευζωίας των ζώων, καθώς και οι ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και οι αστυνομικές διατάξεις περί κοινής ησυχίας.

3. Στις διπλοκατοικίες, επιτρέπεται με ομόφωνη απόφαση των συνιδιοκτητών η διατήρηση περισσότερων ζώων συντροφιάς στους ανοικτούς χώρους υπό τους όρους της προηγούμενης παραγράφου.

4. Απαγορεύεται η διατήρηση και παραμονή ζώων συντροφιάς σε κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας, όπως ιδίως στην πυλωτή, στην ταράτσα, στον ακάλυπτο χώρο, στο φωταγωγό και στον κήπο.

Άρθρο 10

Περισυλλογή και διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς

1. Οι Δήμοι υποχρεούνται να μεριμνούν για την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Το έργο αυτό μπορεί να πραγματοποιείται και από φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία, σε συνεργασία με τον αρμόδιο Δήμο, εφόσον αυτά, διαθέτουν κατάλληλη υποδομή, συνιστάμενη σε ύπαρξη σχετικών εγκαταστάσεων ή οχημάτων

μεταφοράς ζώων ή εμπειρία του ανθρώπινου δυναμικού.

2. Για τον παραπάνω σκοπό, οι Δήμοι ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία και καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε συνεργασία με ενδιαφερόμενα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Καταφύγια αδέσποτων ζώων μπορεί να ιδρυθούν και να λειτουργούν και τα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις. Τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς δεν αποτελούν χώρους μόνιμης παραμονής των ζώων συντροφιάς.

3. Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, συγκροτούνται συνεργεία από άτομα που είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς, τα οποία καθοδηγούνται και ελέγχονται στο έργο τους από κτηνίατρο, ο οποίος ορίζεται από την αρμόδια Δ/ση Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας ή το Τμήμα Κτηνιατρικής του Δήμου.

4. Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται, οδηγούνται τμηματικά στα δημοτικά κτηνιατρεία ή στα υπάρχοντα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση ως αδέσποτα και καταγράφονται στην διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή. Αν διαπιστωθεί ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς σύμφωνα με την περίπτωση η του άρθρου 2, ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια, ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους και αρνηθούν τα φιλοζωικά σωματεία της περιοχής να αναλάβουν την φροντίδα, εποπτεία και τη διαδικασία υιοθεσίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία.

5. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται και διαπιστώνεται από την σήμανσή τους ότι έχουν ιδιοκτήτη που έχει δηλώσει ή αμέλησε να δηλώσει την απώλειά τους, επιστρέφονται σε αυτόν.

6. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται και διαπιστώνεται ότι είναι υγιή ή έχουν πλέον αποθεραπευθεί, καθώς και τα προερχόμενα από παράδοση από τον ιδιοκτήτη τους, μπορούν να υιοθετούνται από ενήλικα άτομα ή

από νόμιμα λειτουργούσες φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία.

7. Σε κάθε περίπτωση, τα ζώα συντροφιάς που υιοθετούνται, σημαίνονται άμεσα ηλεκτρονικά και καταγράφονται στην Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση με τα πλήρη στοιχεία του προσωρινού και του οριστικού ιδιοκτήτη τους και υποβάλλονται σε αποπαρασιτισμό και εμβολιασμό.

8. Στην περίπτωση υιοθεσίας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από ενδιαφερόμενο νέο ιδιοκτήτη που δεν είναι μόνιμος κάτοικος της Ελλάδας, η υιοθεσία πραγματοποιείται, με την απ' ευθείας παράδοσή τους στους ενδιαφερόμενους νέους ιδιοκτήτες υπό την προϋπόθεση ότι τα ζώα, έχουν σημανθεί και καταγραφεί στην διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τα πλήρη στοιχεία του προσωρινού κατόχου τους και τα πλήρη στοιχεία του νέου ιδιοκτήτη, τα οποία προκύπτουν από επίσημο αποδεικτικό έγγραφο. Σ' αυτήν την περίπτωση υιοθεσίας, απαγορεύεται η διατήρηση ή/και παραμονή των ζώων αυτών, σε καταφύγια εκτός Ελλάδος

9. Ζώα συντροφιάς, ηλικίας μικρότερης των τεσσάρων μηνών που δεν έχουν υιοθετηθεί, παραμένουν προσωρινά στους χώρους φιλοξενίας που διατηρούν οι Δήμοι, ή τα Διαδημοτικά Κέντρα και τα συνεργαζόμενα με τους φορείς αυτούς φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, ως την συμπλήρωση της ηλικίας των τεσσάρων μηνών, έχοντας την απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα. Ζώα συντροφιάς που δεν έχουν υιοθετηθεί και σύμφωνα με γνωμάτευση του κτηνίατρου κρίνονται ότι είναι υγιή, επανεκτάσσονται άμεσα στο φυσικό τους περιβάλλον, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου που περισυλλέγησαν, αφού προηγουμένως ελεγχθεί ότι έχουν σημανθεί και καταγραφεί ηλεκτρονικά και ότι έχουν υποβληθεί σε αποπαρασιτισμό, εμβολιασμό και στείρωση.

10. Για την επαναφορά στο φυσικό περιβάλλον των αδέσποτων ζώων συντροφιάς λαμβάνεται υπόψη η πυκνότητα του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων στην περιοχή που επαναφέρονται. Την ευθύνη για την επίβλεψη, την φροντίδα των επανεκτασσόμενων αδέσποτων ζώων, έχουν οι Δήμοι και τα συνεργαζόμενα με τους φορείς αυτούς φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις. Δεν επιτρέπεται επαναφορά σε περιοχές με νοσοκομεία,

σχολεία, αθλητικά κέντρα, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, λιμάνια, αεροδρόμια σε αρχαιολογικούς χώρους καθώς και στο τυχόν ιστορικό κέντρο της πόλης.

11. Οι στείρωσεις σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς τα οποία εντάσσονται στο πρόγραμμα αδέσποτων ζώων συντροφιάς, που έχουν εκπονήσει για αυτά οι αρμόδιες αρχές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και μετά από την σύμφωνη γνώμη των αρχών αυτών, είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται και από αλλοδαπούς κτηνιάτρους, που ασκούν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την παροχή υπηρεσιών με προσωρινό ή μόνιμο τρόπο. Οι στείρωσεις αυτές, μπορεί να πραγματοποιούνται και σε κινητές εγκαταστάσεις κατάλληλες για άσκηση κτηνιατρικών πράξεων που κατέχουν/διαθέτουν οι προαναφερόμενοι κτηνίατροι. Οι κινητές εγκαταστάσεις παροχής κτηνιατρικών πράξεων λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από τον Υποτομέα Κτηνοτροφίας της οικείας Περιφέρειας, ή την Δ/ση Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή το Τμήμα Κτηνιατρικής του Δήμου της περιοχής που πρόκειται να δραστηριοποιηθούν και πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην απόφαση του ΥπΑΑΤ που εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 13 του άρθρου αυτού. Στους εθελοντές αλλοδαπούς κτηνιάτρους για την πραγματοποίηση των στείρωσεων σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς, **μπορεί να διατίθενται**, οι εγκαταστάσεις των γραφείων του Υποτομέα Κτηνοτροφίας της οικείας Περιφέρειας, ή της Δ/σης Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή του Τμήματος Κτηνιατρικής του Δήμου, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι χώροι, για την πραγματοποίηση των στείρωσεων σε συνεργασία με κτηνίατρο που έχει πιστοποιηθεί. Οι εγκαταστάσεις αυτές παραχωρούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα, αφού προηγηθεί τρίμηνη ειδοποίηση και έγκριση των προϊσταμένων των αντίστοιχων υπηρεσιών.

12. Με απόφαση του Δήμαρχου, σε κάθε Δήμο, δημιουργείται τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, αποτελούμενη από έναν υπάλληλο του Τμήματος Κτηνιατρικής, έναν υπάλληλο του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης και έναν εκπρόσωπο οριζόμενον από τα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις που εδρεύουν στο Δήμο, με σκοπό την διατύπωση προτάσεων και λύσεων για

την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν στη διαχείριση των αδεσπότην ζώων. Οι Δήμοι, οι Περιφερειακές Ενότητες και οι Περιφέρειες, δημιουργούν δίκτυο ενημέρωσης των πολιτών για τα ζώα που διατίθενται προς υιοθεσία.

13. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις επιτρεπόμενες μέθοδους ευθανασίας, τους όρους λειτουργίας των κινητών εγκαταστάσεων πραγματοποίησης στείρωσεων σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς σύμφωνα με το ν. 604/1997(ΦΕΚ Α 163) «Περί ίδρύσεως και λειτουργίας Ιδιωτικών Ιατρείων, Κλινικών και Ενδιαιτημάτων ζώων» και το Π.Δ. 463/1978(ΦΕΚ Α 96) «Περί των όρων και προϋποθέσεων ίδρύσεως και λειτουργίας Ιδιωτικών Ιατρείων, Κλινικών και Ενδιαιτημάτων ζώων» από τους φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου στους οποίους είναι δυνατόν να παρέχεται και οικονομική ενίσχυση, καθώς και οι φορείς ελέγχου των καταφυγίων και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης της ισχύουσας νομοθεσίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο φορέας που επιχορηγείται, ο σκοπός, το ύψος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, νέοι ή/και πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας καθώς και ο απαιτούμενος χρόνος προσαρμογής των ήδη λειτουργούντων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 11

Μετακίνηση/μεταφορά ζώων συντροφιάς

1.Η ταυτόχρονη μετακίνηση/μεταφορά μέχρι πέντε ζώων συντροφιάς τα οποία συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη τους ή από ένα φυσικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο γι' αυτά, για λογαριασμό του ιδιοκτήτη τους στην διάρκεια της μετακίνησής τους και τα οποία δεν προορίζονται για πώληση ή για μεταβίβαση σε άλλον ιδιοκτήτη, θεωρείται μη εμπορική μετακίνηση και διέπεται από τις διατάξεις του Καν. 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 2003 «για τους υγειονομικούς όρους που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου»

2. Η ταυτόχρονη μετακίνηση/μεταφορά άνω των πέντε ζώων συντροφιάς, με τον ίδιο ή διαφορετικό προορισμό με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο, θεωρείται εμπορική μετακίνηση και διέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ.184/1996 (ΦΕΚ Α 137/1996) και του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2005 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2004, «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά»

3. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, επιτρέπεται η μεταφορά μικρών ζώων συντροφιάς σε όλα τα οδικά, σιδηροδρομικά και σταθερής τροχιάς μέσα μαζικής μεταφοράς καθώς και στα ταξί, εφόσον τα ζώα είναι τοποθετημένα σε ειδικό κλειστό_καλάθι και συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχό τους.

4. Τα επιβατηγά πλοία υποχρεωτικά διαθέτουν καθαρά κλουβιά, όχι σιδερένια, προστατευόμενα από αντίξοες καιρικές συνθήκες (πολύ υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες, βροχή) για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς.

Άρθρο 12

Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα και περισυλλογή νεκρών ζώων

1.Οι υπεύθυνοι σφαγείων, κρεοπωλείων, νοσοκομείων, στρατοπέδων, κατασκηνώσεων, καταστημάτων διάθεσης τροφίμων, εγκαταστάσεων μαζικής εστίασης και γενικά χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος, έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, στα απορρίμματα των εγκαταστάσεων τους.

2. Οι υπηρεσίες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι αρμόδιες για την καθαριότητα των οδών του εθνικού, επαρχιακού και αστικού δικτύου, έχουν άμεση υποχρέωση να απομακρύνουν από τις οδούς και τα πεζοδρόμια, τα νεκρά ζώα και να μεριμνούν για την αποτέφρωση ή την υγειονομική ταφή τους σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι υποχρεώσεις των υπευθύνων της παραγράφου 1 για την επίτευξη της αποτροπής πρόσβασης των ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα και των υπηρεσιών των αρμόδιων φορέων της παραγράφου 2 για την περισυλλογή των νεκρών ζώων

Άρθρο 13

Απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες

1. Δεν επιτρέπεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου (άγριας πανίδας ή υπό εξαφάνιση, ζώου εργασίας, εκτροφής, συντροφιάς) σε τσίρκο ή σε θιάσο με ποικίλο πρόγραμμα εφ' όσον τα ζώα αυτά χρησιμοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο και για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους, πραγματοποιούν παραστάσεις ή παρελαύνουν ή εμφανίζονται ενώπιον του κοινού.

2. Δεν επιτρέπεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε επιχειρήσεις ψυχαγωγικών παιχνιδιών, πίστας αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών, επιδείξεων, πανηγυριών ή άλλων καλλιτεχνικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, εφ' όσον τα ζώα χρησιμοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο και για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους

3. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση κάθε είδους ζώου (άγριας πανίδας ή υπό εξαφάνιση, ζώου εργασίας, εκτροφής, συντροφιάς) σε υπαίθρια δημόσια έκθεση ή/και φωτογράφισή τους, με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους.

4. Επιχειρήσεις τσίρκου ή άλλου ανάλογου θιάσου με παρεμφερές αντικείμενο που παρουσιάζουν εκδηλώσεις ή θεάματα που περιλαμβάνουν ζώα στο πρόγραμμά τους, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν στην ελληνική επικράτεια. Στην περίπτωση αυτή, καθήκοντα ελέγχου για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, έχουν και οι τελωνειακές, λιμενικές ή αστυνομικές αρχές του σημείου πρώτης εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια.

5. Δεν επιτρέπεται η εκτροφή, η εκπαίδευση και η χρησιμοποίηση ζώων σε κυνομαχίες ή άλλου είδους μονομαχίες. Επίσης δεν επιτρέπεται η εκτροφή και η χρησιμοποίηση σκύλων και γατών για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος, ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.

Άρθρο 14

Εξαιρέσεις

1. Από την απαγόρευση που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 14, εξαιρούνται οι νομίμως λειτουργούντες ζωολογικοί κήποι, τα ενυδρεία, τα καταστήματα πώλησης ζώων, τα κέντρα περίθαλψης ειδών άγριας πανίδας

και τα εκτροφεία θηραμάτων που διέπονται από ειδικές διατάξεις.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 14 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος νόμου καθώς και των ειδικών διατάξεων που αφορούν στα άλογα ιπποδρομιών και στις ιπποδρομίες

Άρθρο 15

Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του άρθρου 13 είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εκδίδει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή πραγματοποίησης της εκδήλωσης κατά το άρθρο 81 του Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»

Άρθρο 16

Υπεύθυνη δήλωση

1. Στις περιπτώσεις που για κερδοσκοπικά ψυχαγωγικά ή καλλιτεχνικά θεάματα, μουσικής ή παραστατικής ή άλλης τέχνης, ή άλλες συναφείς καλλιτεχνικές ή ψυχαγωγικές εκδηλώσεις ή προγράμματα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 14 του παρόντος, απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας, ο αιτών την άδεια, οφείλει να υποβάλλει στην αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας αρχή και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι δεν διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις του, με σκοπό την χρησιμοποίησή τους με οποιοδήποτε τρόπο στο πρόγραμμα ή στην εκδήλωση, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 15.

2. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 16, δικαιούται να κάνει επιτόπιο έλεγχο στο σημείο εγκατάστασης της επιχείρησης οποιαδήποτε χρονική στιγμή, πριν ή και μετά την έκδοση της άδειας του άρθρου 81 του Ν. 3463/2006, για να διαπιστώσει αν τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατά την διάρκεια του ελέγχου, η αρχή μπορεί να ζητήσει την συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον το κρίνει απαραίτητο. Η επιχείρηση οφείλει να συνδράμει την αρχή κατά την διάρκεια του ελέγχου, σε περίπτωση δε άρνησής της, η αρχή δεν χορηγεί την άδεια λειτουργίας ή αν αυτή έχει ήδη χορηγηθεί, την ανακαλεί.

3. Η αρχή του άρθρου 16 είναι αρμόδια και για την παραλαβή και

εξέταση καταγγελιών τρίτων, ιδιωτών ή σωματείων, σχετικά με παραβάσεις των διατάξεων του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση καταγγελίας, η αρχή υποχρεούται σε **άμεσο** επιτόπιο έλεγχο **το αργότερο** εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας

Άρθρο 17

Κακοποίηση και βάνουση μεταχείριση των ζώων

Με την επιφύλαξη ειδικά προβλεπομένων περιπτώσεων της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και της διάταξης της παραγράφου 4 εδάφιο γ' του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, δεν επιτρέπεται οποιουδήποτε είδους ζώου, ο βασανισμός, η κακοποίηση, ή η κακή και βάνουση μεταχείριση και οποιαδήποτε πράξη βίας, όπως ιδίως η δηλητηρίαση, το κρέμασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, ο ακρωτηριασμός, ο εξαναγκασμός σε πράξεις που υπερβαίνουν τις φυσικές του δυνάμεις, η αφαίρεση φωνητικών χορδών, νυχιών ή δοντιών και γενικά οποιαδήποτε παρέμβαση που εξουδετερώνει τα χαρακτηριστικά του ζώου, ο πυροβολισμός κλπ. Η τελευταία εξαίρεση δεν αφορά σε ζώο χαρακτηριζόμενο κατά τη νομοθεσία ως θήραμα κλπ

Άρθρο 18

Κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης ζωνοόσων

1. Η πρόληψη και η αντιμετώπιση των νοσημάτων που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο ή σε άλλα ζώα του ίδιου ή άλλου είδους, γίνεται με ειδικά προγράμματα που καταρτίζονται από την Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφαρμόζονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. Αν εκδηλωθεί κρούσμα λύσσας σε ζώο, η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής μπορεί να λαμβάνει και πρόσθετα μέτρα, είτε σε συγκεκριμένη περιοχή της χώρας, είτε σε όλη την επικράτεια, πέραν εκείνων που προβλέπονται από τις διατάξεις των νόμων 1197/1981(ΦΕΚ 240 Α) και 2017/1992 (ΦΕΚ 31 Α').

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι κτηνιατρικοί υγειονομικοί κανόνες και όροι που αφορούν στην αποτροπή του κινδύνου

εισβολής στη χώρα ή διαφυγής επιζωοτικών νοσημάτων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τα θέματα αυτά.

Άρθρο 19

Εκπαίδευση, επιμόρφωση, προαγωγή φιλοζωίας

1. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μεριμνούν για την οργάνωση ή συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, επιμορφωτικών σεμιναρίων και την προβολή στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, προγραμμάτων πληροφόρησης και εκπαίδευσης των ατόμων που είναι ιδιοκτήτες ή κάτοχοι ζώων συντροφιάς και των ατόμων που ασχολούνται με την εκτροφή, εκπαίδευση, εμπόριο και φύλαξη των ζώων συντροφιάς, καθώς και για την ενημέρωση των προσώπων αυτών σχετικά με το περιεχόμενο των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των ζώων συντροφιάς.

2. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και με φιλοζωικά σωματεία, μεριμνούν και για την προώθηση ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη της ιδέας της φιλοζωίας σε νηπιαγωγεία και σχολεία με εκδηλώσεις, ομιλίες, προβολές, σεμινάρια αντιμετώπισης και χειρισμού αδέσποτων και άλλα κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να χρηματοδοτούνται δραστηριότητες που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους και να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση αυτή.

Άρθρο 20

Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

1. Με εντολή του αρμόδιου εισαγγελέα, αφαιρείται προσωρινά ή οριστικά, το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφο 1εδ α,β και γ και του άρθρου 17 του παρόντος νόμου και το ζώο παραδίδεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου Δήμου ή σε ενδιαφερόμενη φιλοζωική εταιρεία ή σωματείο. Αν η μεταχείριση του ζώου είναι ιδιαίτερα σκληρή και βάνουση και προκάλεσε ιδιαίτερο πόνο ή φόβο ή αγωνία στο ζώο, η

αφαίρεση είναι οριστική. Ο εισαγγελέας μπορεί επίσης με διάταξή του να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

2.Ο αρμόδιος Εισαγγελέας, σε κάθε περίπτωση, επιλαμβανόμενος δημοσιεύματος ή καταγγελίας μπορεί, με επιτόπια αυτοψία, να διαπιστώσει τις συνθήκες που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς και αν αυτές δεν είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του παρόντος και στις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους, με προσωρινή διάταξή του, να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο ιδιοκτήτης του καταφυγίου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να συμμορφωθεί.

3. Σε περίπτωση που ο Δήμος ή η Περιφερειακή Ενότητα της Περιφέρειας, δεν τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, οι φιλοζωικές εταιρείες και τα φιλοζωικά σωματεία, μπορούν με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο αρμόδιο δικαστήριο της περιφέρειας που εδρεύει ο Δήμος ή η Περιφερειακή Ενότητα, να ζητήσουν την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 731επόμενα του Κ.Πολ.Δ Σε περίπτωση που ο Δήμος ή η Περιφερειακή Ενότητα, δεν συμμορφωθούν, οι αιτούντες, μπορούν να υλοποιήσουν με δικά τους έξοδα τα μέτρα που όρισε το Δικαστήριο και να αξιώσουν την έντοκη καταβολή τους από το Δήμο ή/και την Περιφερειακή Ενότητα.

Άρθρο 21

Ποινικές κυρώσεις

1. Οι παραβάτες της διάταξης του άρθρου 17 του παρόντος νόμου, τιμωρούνται με μη εξαγοράσιμη ποινή φυλάκισης έως πέντε (5) χρόνια και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες(5.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

2.Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 13 του παρόντος νόμου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες(5.000)έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ.

3. Η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι πέντε μήνες και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων ευρώ (3.000) ενώ η κλοπή κυνηγετικού σκύλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή οκτώ χιλιάδων ευρώ(8.000)

4. Σε περίπτωση υποτροπής, οι χρηματικές ποινές που προβλέπονται στις παραγράφους 1,2 και 3 διπλασιάζονται

Άρθρο 22

Διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα

1. Οι διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου αναγράφονται στο Παράρτημα 3 του παρόντος νόμου
2. Αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του παρόντος νόμου, είναι τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δημοτικής Αστυνομίας, της Λιμενικής Αστυνομίας, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, της Θηροφυλακής, των Τελωνείων και των Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου(ΣΥΚΕ)
- 3.Αρμόδιο όργανο επιβολής των προστίμων είναι το Τμήμα Κτηνιατρικής της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής του Δήμου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η παράβαση.
4. Σε κάθε περίπτωση, πριν εκδοθεί η πράξη επιβολής προστίμου, ο παραβάτης καλείται από το αρμόδιο για την επιβολή του προστίμου όργανο, εγγράφως, με κοινοποίηση της έκθεσης βεβαίωσης παράβασης, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, να ασκήσει το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης. Η πράξη επιβολής προστίμου κοινοποιείται στον παραβάτη από τα αρμόδια όργανα του Δήμου , σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και εφόσον η παράβαση αποτελεί και ποινικό αδίκημα, ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα.
- 5.Η είσπραξη των προστίμων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, αποτελούν έσοδα του Δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων και για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νόμου αυτού.
- 6.Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τον τρόπο και τη διαδικασία είσπραξης, διάθεσης και αναπροσαρμογής

των προστίμων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου

Άρθρο 23

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Καμία διάταξη του νόμου αυτού δεν θίγει άλλες διατάξεις νόμων ή διεθνών συμβάσεων που κυρώθηκαν με νόμο και προβλέπουν μεγαλύτερη προστασία σε οποιοδήποτε είδος ζώου.

2. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού αναφέρεται η ηλεκτρονική σήμανση των ζώων συντροφιάς, εννοείται η σήμανση σκύλων και γατών

3. Τα Παραρτήματα που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του.

4. Επιχειρήσεις τσίρκου, θίασοι με ποικίλο πρόγραμμα ή άλλη ανάλογη επιχείρηση με παρεμφερές αντικείμενο που λειτουργούν μόνιμα ή περιστασιακά στην Ελλάδα και κατέχουν ζώα με σκοπό να τα χρησιμοποιήσουν στις εκδηλώσεις τους ή περιλαμβάνουν στο πρόγραμμά τους παραστάσεις με οποιαδήποτε συμμετοχή οποιουδήποτε είδους ζώου, οφείλουν να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του, άλλως, αφαιρείται η άδεια λειτουργίας τους, μη αποκλεισμένης της επιβολής περαιτέρω διοικητικών και ποινικών κυρώσεων.

5. Εντός διετίας από την ισχύ του παρόντος νόμου δημιουργούνται σε κάθε Δήμο ή σε όμορους Δήμους καταφύγια αδέσποτων ζώων

Άρθρο 24

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις του ν. 3170/2003(ΦΕΚ 191 Α΄) εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 7, το άρθρο 14 και το άρθρο 15 καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει θέματα του νόμου αυτού ή αντίκειται στις διατάξεις του.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην

**Εφημερίδα της Κυβέρνησης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί
μέρους διατάξεις**

**Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της
Κυβέρνησης, και την εκτέλεσή του ως νόμο του κράτους**

Αθήνα .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Υπόδειγμα διαβατηρίου για τις μετακινήσεις σκύλων, γατών και κουναβιών μεταξύ των κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2.

Ευρωπαϊκή Ένωση
[Κράτος μέλος]

ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Κωδικός ISO ΚΜ + αριθμός

ΒΙΒΛΙΑΡΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ/ΒΙΒΛΙΑΡΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ ....

Α. Μορφή του διαβατηρίου

1. Η μορφή του διαβατηρίου είναι ενιαίου τύπου.
2. Οι διαστάσεις του διαβατηρίου είναι 100 X 152 mm.

Β. Εξώφυλλο του διαβατηρίου

1. Χρώμα: μπλε (PANTONE REFLEX BLUE) και κίτρινα αστέρια (PANTONE YELLOW) στο άνω τέταρτο, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ευρωπαϊκού εμβλήματος.
2. Οι πληροφορίες στο εξώφυλλο του διαβατηρίου πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
  - α) Το διαβατήριο πρέπει να εκδίδεται στην επίσημη γλώσσα (ή γλώσσες) του κράτους μέλους που το εκδίδει·
  - β) οι λέξεις «Ευρωπαϊκή Ένωση» και το όνομα του κράτους μέλους έκδοσης πρέπει να τυπώνονται με στοιχεία της ίδιας γραμματοσειράς·
  - γ) ο αριθμός του διαβατηρίου, ο κωδικός ISO του κράτους μέλους έκδοσης και ο μοναδικός αριθμός που ακολουθεί τυπώνονται στο εξώφυλλο του διαβατηρίου.

Γ. Σειρά των επικεφαλίδων, αρίθμηση των σελίδων και γλώσσες

1. Η σειρά των επικεφαλίδων (με τους λατινικούς αριθμούς) του διαβατηρίου που ορίζεται στο παράρτημα I πρέπει να τηρείται αυστηρά.
2. Οι σελίδες του διαβατηρίου πρέπει να αριθμούνται στο κάτω μέρος κάθε σελίδας. Στη σελίδα 1, πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός των σελίδων του χορηγούμενου διαβατηρίου (1 από [αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των σελίδων]).
3. Πληροφορίες θα δίδονται στην επίσημη γλώσσα (ή γλώσσες) του κράτους μέλους έκδοσης και στα αγγλικά.
4. Το μέγεθος και το σχήμα των πλαισίων του υποδείγματος διαβατηρίου στο παράρτημα I είναι ενδεικτικά και όχι υποχρεωτικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα

1. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ
Παράλειψη εμπρόθεσμης σήμανσης και καταγραφής του ζώου συντροφιάς ή δήλωσης της απώλειας του ζώου συντροφιάς	Άρθρο 6 παρ.1 περ. α)	300 Ευρώ
Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας του ζώου συντροφιάς ή της ετήσιας κτηνιατρικής εξέτασης του ζώου	Άρθρο 6 παρ.1 περ β)	300 Ευρώ
Μη κατοχή διαβατηρίου/βιβλιαρίου υγείας του ζώου σε περίπτωση ταξιδιού στο εξωτερικό ή πριν εγκαταλειφθεί ο τόπος προέλευσης	Άρθρο 6 παρ.1 περ γ)	300 Ευρώ
Εγκατάλειψη του ζώου χωρίς τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 6 παρ.1 περ.δ)	Άρθρο 6 παρ.1 περ δ)	300 Ευρώ
Παράλειψη άμεσου καθαρισμού του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου	Άρθρο 6 παρ.1 περ ε)	600 Ευρώ
Παράλειψη τήρησης των κανόνων για τον ασφαλή περίπατο του σκύλου ή παράλειψη λήψης μέτρων πρόληψης της εξόδου του	Άρθρο 6 παρ.3	300 Ευρώ

σκύλου από την ιδιοκτησία του κυρίου/κατόχου/συνοδού/φύλακα		
Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου/βιβλιαρίου υγείας του κυνηγετικού σκύλου σε οποιαδήποτε μετακίνηση του ζώου	Άρθρο 6 παρ.3	300 Ευρώ
Δημοσίευση αγγελίας για ζώα συντροφιάς προς υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση ή πώληση σε έντυπο, φυλλάδιο ή ιστοσελίδα χωρίς αναφορά του αριθμού ηλεκτρονικής σήμανσής τους	Άρθρο 6 παρ.6	500 Ευρώ
Τοιχοκόλληση αγγελίας για ζώα συντροφιάς προς υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση ή πώληση χωρίς αναφορά του αριθμού ηλεκτρονικής σήμανσής τους	Άρθρο 6 παρ.6	300 Ευρώ
Είσοδος στην ελληνική επικράτεια ζώου συντροφιάς που δεν έχει ηλεκτρονική σήμανση	Άρθρο 6 παρ.7	400 Ευρώ
Εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση ζώων συντροφιάς για εμπορικούς σκοπούς χωρίς άδεια	Άρθρο 7 παρ.1	3.000 Ευρώ
Εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση ζώων συντροφιάς για εμπορικούς σκοπούς χωρίς άδεια, αν αφορά περισσότερα από 5 ζώα ή περισσότερους από 3 θηλυκούς σκύλους αναπαραγωγής	Άρθρο 7 παρ.1	5.000 Ευρώ
Παράλειψη σήμανσης και καταχώρισης των εκτρεφόμενων, αναπαραγόμενων ή προς πώληση σκύλων και γατών	Άρθρο 7 παρ.1	3.000 Ευρώ
Παράλειψη σήμανσης και καταχώρισης των εκτρεφόμενων, αναπαραγόμενων ή προς πώληση σκύλων και γατών αν αφορά περισσότερα από 5 ζώα	Άρθρο 7 παρ.1	5.000 Ευρώ
Πώληση ζώου συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των 7 εβδομάδων	Άρθρο 7 παρ.4	1.000 Ευρώ ανά ζώο που πωλείται
Διαμονή ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό σε ακατάλληλο χώρο	Άρθρο 7 παρ.2 α)	1.000 Ευρώ
Παράλειψη χορήγησης επαρκούς ποσότητας τροφής, νερού και στρωμνής σε ζώα συντροφιάς	Άρθρο 7 παρ.2 β)	3.000 Ευρώ

που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό		
Παράλειψη λήψης μέτρων για την παρεμπόδιση ασθενειών μεταξύ ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό	Άρθρο 7 παρ. 2 β)	3.000 Ευρώ
Παράλειψη λήψης μέτρων για την ασφαλή μεταφορά ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό	Άρθρο 7 παρ.2 γ)	2.000 Ευρώ
Παράλειψη λήψης μέτρων για την προστασία των ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλων φυσικών κινδύνων	Άρθρο 7 παρ.2 γ)	2.000 Ευρώ
Παράλειψη τήρησης ενημερωμένων βιβλιαρίων υγείας/διαβατηρίων ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση για εμπορικό σκοπό	Άρθρο 7 παρ.2 δ)	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
Παράλειψη τήρησης μητρώων για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής στις εγκαταστάσεις εκτροφής, διαθέσιμων ανά πάσα στιγμή για έλεγχο	Άρθρο 7 παρ.2 ε)	1.000 Ευρώ για το πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
Γονιμοποίηση θηλυκών σκύλων κατά παράβαση του άρθρου 7 παρ.2 στ)	Άρθρο 7 παρ.2 στ)	2.000 Ευρώ για κάθε ζώο
Διοργάνωση έκθεσης ή δημόσιας εκδήλωσης με ζώα συντροφιάς χωρίς άδεια	Άρθρο 8 παρ.1	5.000 Ευρώ ανά ημέρα εκδήλωσης
Πρόκληση φόβου, αγωνίας ή πόνου σε ζώο συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης	Άρθρο 8 παρ.2	2.000 Ευρώ ανά ζώο
Παράλειψη άμεσης επίβλεψης ζώου συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης	Άρθρο 8 παρ.2	2.000 Ευρώ ανά ζώο
Παράλειψη χρήσης φιμώτρου ή απομάκρυνσης από εκδήλωση ζώου συντροφιάς που εκδηλώνει επιθετική συμπεριφορά	Άρθρο 8 παρ.2	2.000 Ευρώ ανά ζώο
Παράλειψη σήμανσης και καταγραφής ζώου συντροφιάς που συμμετέχει σε έκθεση ή άλλη εκδήλωση	Άρθρο 8 παρ 3	2.000 Ευρώ ανά ζώο
Παράλειψη κατοχής	Άρθρο 8 παρ.3	2.000 Ευρώ για το

ενημερωμένων βιβλιαρίων υγείας/διαβατηρίων ζώων συντροφιάς που συμμετέχουν σε έκθεση ή άλλη εκδήλωση		πρώτο ζώο προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
Διατήρηση σε κατοικία περισσότερων των 2 ζώων συντροφιάς ή μόνιμη διατήρηση ζώου συντροφιάς σε βεράντα πολυκατοικίας	Άρθρο 9 παρ.1	500 Ευρώ ανά επιπλέον ζώο
Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας του άρθρου 9 παρ.2 σε ζώα συντροφιάς που διατηρούνται σε ανοιχτούς χώρους μονοκατοικιών ή διπλοκατοικιών	Άρθρο 9 παρ.2	300 Ευρώ ανά ζώο
Παράλειψη τήρησης των ισχυουσών υγειονομικών διατάξεων και αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας σε περίπτωση διατήρησης ζώων συντροφιάς στη βεράντα, σε ανοιχτούς χώρους μονοκατοικίας ή διπλοκατοικίας	Άρθρο 9 παρ.1,2 και 3	600 Ευρώ
Διατήρηση και παραμονή ζώου σε κοινόχρηστο χώρο ή σε κήπο πολυκατοικίας	Άρθρο 9 παρ.4	600 Ευρώ ανά ζώο
Μετακίνηση ή μεταφορά έως 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των διατάξεων του Καν 998/2003	Άρθρο 11 παρ.1	500 Ευρώ
Μετακίνηση ή μεταφορά άνω των 5 ζώων συντροφιάς κατά παράβαση του Π.Δ. 184/1996 και του Καν. 1/2005	Άρθρο 11 παρ.2	1.000 Ευρώ
Μεταφορά ζώου συντροφιάς σε μέσο μαζικής μεταφοράς χωρίς τήρηση των οριζόμενων στο άρθρο 11 παρ.3	Άρθρο 11 παρ.3	300 Ευρώ ανά ζώο
Ανυπαρξία ειδικών κλουβιών σε επιβατηγά πλοία για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς	Άρθρο 11 παρ.4	2.000 Ευρώ
Παράλειψη λήψης κατάλληλων μέτρων για την αποτροπή πρόσβασης των αδέσποτων σε απορρίμματα από τους υπευθύνους του άρθρου 12 παρ.1	Άρθρο 12 παρ.1	1.000 Ευρώ
Διατήρηση ζώου σε τσίρκο ή θίασο εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά του, πραγματοποιεί παράσταση ή παρελαύνει ή	Άρθρο 13 παρ.1	20.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται

εμφανίζεται ενώπιον κοινού		
Διατήρηση ζώου σε επιχείρηση του άρθρου 13 παρ.2 εφόσον χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ή για οποιοδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά της	Άρθρο 13 παρ.2	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
Χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση ή/και φωτογράφησή του με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους	Άρθρο 13 παρ.3	5.000 Ευρώ για κάθε χρησιμοποιούμενο ζώο
Είσοδος στην Ελληνική Επικράτεια τσίρκου ή ανάλογου θιάσου που παρουσιάζει ζώα στο πρόγραμμά του	Άρθρο 13 παρ.4	15.000 Ευρώ
Εκτροφή, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση ζώου σε κυνομαχία ή άλλου είδους μονομαχία	Άρθρο 13 παρ.5	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο
Εκτροφή ή/και χρησιμοποίηση σκύλου ή γάτας για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών	Άρθρο 13 παρ.5	10.000 Ευρώ για κάθε ζώο
Κακοποίηση, βασανισμός, κακή ή βάνευση μεταχείριση ζώου	Άρθρο 17	30.000 Ευρώ για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό

2.Σε περίπτωση υποτροπής τα πιο πάνω πρόστιμα διπλασιάζονται πλην της περίπτωσης των υπότροπων παραβατών του άρθρου 11 όπου το πρόστιμο τριπλασιάζεται, ενώ από τους παραβάτες των άρθρων 7, 8 και 13 αφαιρείται και η άδεια λειτουργίας για διάστημα από ένα μήνα έως ένα έτος
